

ශ්‍රී ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාව - 2021

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ශ්‍රී ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාවේ 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සංස්ථාවේ 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සංස්ථාව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සංස්ථාව ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සංස්ථාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය අධීක්ෂණය කිරීම සම්බන්ධව සමස්ථයක් ලෙස බැලීමේ වගකීම, පාලනය හා සම්බන්ධ පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සංස්ථාවේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමටීමට ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් ,වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සංස්ථාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සංස්ථාවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 1 හි 51 ඡේදය ප්‍රකාරව, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ඉදිරිපත් කර තිබුණු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අගයන් ආසන්නතම රුපියලට වටසා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	පරිගණක ගිණුම්කරණ පද්ධතිය මගින් ශේෂ පිරික්ෂුමේ අගයන් ආසන්න රුපියලට වැට්ටීමට නොහැකි බව හා ඒ පිළිබඳව පරිගණක මෘදුකාංගය පාලනය කරන සමාගම සමඟ සාකච්ඡාකර ඉදිරි කටයුතු කරන බව.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) පහත සඳහන් නිරීක්ෂණවලට අනුව 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණු ඉතිරි තොගවල අගය රු.323,564,606 ක්, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 2 හි සඳහන් නියමයන්ට අනුකූලව හඳුනාගෙන නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.		

- (i) සංස්ථාවේ ගබඩා 03 ක සහ දිවයින පුරා පිහිටි ඖෂධ අලෙවිසැල් 19 ක පැවැති නිමි ඖෂධ තොගවල පිරිවැය ගණනය කිරීම සඳහා ප්‍රමිතයේ 25 ඡේදයේ දැක්වෙන නියමයන්ට අනුකූලව පවත්වා තිබුණු තොග ලෙජර යාවත්කාලීන කර නොතිබීම හේතුවෙන් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට නිමි ඖෂධ ඉතිරි තොගවල සත්‍ය පිරිවැය ගණනය කළ නොහැකිවී තිබුණි. ඒ හේතුවෙන් පවත්වා තිබුණු තොග ලෙජරයේ දැක්වෙන ඉතිරි ඒකක සංඛ්‍යාව ඇස්තමේන්තුගත නිෂ්පාදන පිරිවැයකින් වැඩිකර 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉතිරි නිමි ඖෂධ තොගයේ අගය රු.129,032,821 ක් ලෙස ගණනය කර ගිණුම් ගත කර තිබුණි. එසේම නිමි ඖෂධ ගබඩාවල ඉතිරිව තිබුණු ඖෂධ බෝතල් 38,868 ක ඇස්තමේන්තුගත නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.4,417,736 ක් හා ඖෂධ වර්ග 10 කට අදාළ ඖෂධ ඒකක 5,499 ක පිරිවැය 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉතිරි තොගයේ අගයට ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

තොග ලෙජරය පරිගණක ගත කර නොතිබීම නිසා වර්ෂය අවසන් ඉතිරි තොගවල පිරිවැය ගණනය සඳහා වැඩි ශ්‍රම පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවන බව හා නිරවද්‍යතාවය අඩු මට්ටමක පවතින බව, ඉදිරියේදී තොග ලෙජරය පරිගණකගත කිරීමට පියවර ගන්නා බව හා තොග පිරිවැයට යම් අගයක් එකතුවී නොමැති බව හා එම වරද ඉදිරියේදී නිවැරදි කරන බව.
- (ii) කල් ඉකුත් වූ නිමි ඖෂධ 04 කට අදාළ ඖෂධ ඒකක 1,623 ක පිරිවැය ගණනය කර හානි වූ හා කල් ඉකුත් වූ නිමි ඖෂධ තොගයට ඇතුළත් කර නොතිබුණු අතර ඔසු අමු ද්‍රව්‍යවලට හා ඇසුරුම් ද්‍රව්‍යවලට අදාළ හානි වූ තොගවල පිරිවැය ගණනය කර ගිණුම් ගත කර නොතිබුණි.

එම හානිවූ හා කල්ඉකුත්වූ තොගවල පිරිවැය සැලකිල්ලට ගත් විට කල්ඉකුත්වූ තොග ශේෂය තවත් වැඩිවනු ඇති බව.

කල් ඉකුත් වූ, නිමි ඖෂධ, ඔසු අමු ද්‍රව්‍ය හා ඇසුරුම් ද්‍රව්‍යවල පිරිවැය නිවැරදිව ගණනය කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
- (iii) ඔසු අමු ද්‍රව්‍ය ගබඩා 05 ක, නිමි ඖෂධ ගබඩා 03 ක, ඇසුරුම්ද්‍රව්‍ය ගබඩා 03 ක හා නිමි ඖෂධ අලෙවි සැල් 12 ක භෞතික තොග සත්‍යාපනය 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට පෙර හා පසු සිදුකර තිබුණු බැවින් අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදුකර 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉතිරි තොග ප්‍රමාණය නිවැරදිව ගණනය කළ යුතු වුවද, ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි. යාපනය, බේරුවල හා විජේරාම අලෙවිසැල්වල භෞතික තොග සත්‍යාපනය මගින් අනාවරණයවී තිබුණු පිරිවැය රු.8,127,355 ක නිමි ඖෂධවල, පිරිවැය රු.1,262,938 ක ඔසු අමුද්‍රව්‍ය 16 ක හා පිරිවැය ගණනය නොකළ භෞතික ශේෂය කිලෝග්‍රෑම් 2,734 ක් වූ ඔසු අමුද්‍රව්‍ය 02 ක තොග උනන්දා සහ පිරිවැය රු.2,425,139 ක් වූ ඔසු අමුද්‍රව්‍ය 29 ක තොග අතිරික්තතා 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට

තොග ලෙජරය පරිගණක ගත කර නොතිබීම නිසා වර්ෂය අවසන් ඉතිරි තොගයවල පිරිවැය ගණනය කිරීම අපහසු බව, ඉදිරියේදී තොග ලෙජරය පරිගණකගත කිරීමට පියවර ගන්නා බව හා එතෙක් තොග උනන්දා හා අතිරික්තතා ගිණුම් ගත කළ නොහැකි බැවින් තොග උනන්දා සඳහා වෙන්කිරීමක් සිදුකරන බව.

ලුහුකම් ක්‍රියාවලිය අනුගමනය කරමින් දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉතිරි තොගවල නිවැරදි පිරිවැය ගණනය කළ යුතුය. භෞතික තොග සමීක්ෂණවලදී අනාවරණය වන තොග උනන්දා හා අතිරික්තතාවල පිරිවැය නිවැරදිව ගිණුම් ගත කළ යුතුය.

ඉතිරි තොගවලට ගැලපීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(iv) ලිපි ද්‍රව්‍ය තොග ලෙජර ගිණුම් යාවත්කාලීන කර නොතිබුණු බැවින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ සත්‍ය ලිපි ද්‍රව්‍ය පාරිභෝජනය වූ අයිතම 512 කට අයත් ලිපිද්‍රව්‍ය ඒකක 525,293 ක සත්‍ය පිරිවැය හා 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉතිරි ලිපිද්‍රව්‍ය තොගයේ සත්‍ය පිරිවැය ගණනය කළ නොහැකිවී තිබුණි. 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉතිරි ලිපිද්‍රව්‍ය තොගයේ පිරිවැය රු.3,431,501 කට සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ලිපිද්‍රව්‍ය ගැනුම් පිරිවැය රු.1,743,072 ක් එකතු කළ අගය රු.5,174,573 ක් වුවද, එම අගය ඉක්මවා 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉතිරි ලිපිද්‍රව්‍ය තොගයේ පිරිවැය රු.6,346,167 ක් ලෙස ගණනය කර ගිණුම්ගත කර තිබීම හේතුවෙන් රු.1,171,594 ක් රඳවාගත් ලාභයට එකතුකර දක්වා තිබුණි. 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉතිරි ලිපිද්‍රව්‍ය තොගයේ පිරිවැය රු.6,346,167 ක් ලෙස ගණනය කිරීමේදී, ඉතිරි ලිපිද්‍රව්‍ය තොග අයිතම 45 කට අදාළ ලිපිද්‍රව්‍ය ඒකක 23,459 ක සත්‍ය පිරිවැය හඳුනා නොගෙන ඒකකයක් රුපියල බැගින් අගය කර ගිණුම්ගත කර තිබුණු බවත්, භෞතික ශේෂයක් නොතිබුණු ලිපිද්‍රව්‍ය ඒකක 02 ක පිරිවැය රු.6,500 ක් ඉතිරි තොගයේ පිරිවැයට ඇතුළත් කර තිබුණු බවත්, ලිපිද්‍රව්‍ය ඒකක 2,041 ක පිරිවැය තොගයට ඇතුළත් කර නොතිබුණු බවත්, අයිතම 06 කට අදාළ භාවිතයට ගත නොහැකි ලිපිද්‍රව්‍ය ඒකක 57 ක පිරිවැය ගණනය කර කපාහැරීමට කටයුතු කර නොතිබුණු බවත් වැඩිදුරටත් අනාවරණය විය.

මේ පිළිබඳව වැඩිදුරටත් පරීක්ෂාකර බලා නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.

ලිපි ද්‍රව්‍ය තොග ලෙජරවල ඒකක මිල හා වටිනාකම් තීරු යාවත්කාලීන කරමින් වර්ෂය තුළදී පාරිභෝජනය කළ සත්‍ය ලිපි ද්‍රව්‍ය තොගයේ පිරිවැය හා වර්ෂය අවසන් ඉතිරි ලිපිද්‍රව්‍ය තොගයේ සත්‍ය පිරිවැය ගණනය කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

(v) ප්‍රමිතයේ 28 ඡේදය ප්‍රකාරව, රස ඖෂධ නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගන්නා රත්‍රංවල 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉතිරි තොගයේ පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන අගයන් දෙකෙන් අඩු අගය ගිණුම්ගත කළ යුතු වුවද, ඊට පටහැනිව කටයුතු කරමින් ඒවායේ වෙළඳපල වටිනාකම රු.15,400,257 ක් ලෙස තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කර තිබුණු අතර ජංගම නොවන වත්කමක් ප්‍රත්‍යාගණනය කළ ලෙස සලකා රු.4,341,879 ක අතිරික්තයක් හඳුනාගෙන ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතයට එකතුකර දක්වා තිබුණි. තවද, ඉකුත් වසර ගණනාවක් තිස්සේ මෙම ක්‍රමය අනුගමනය කර තිබීම හේතුවෙන් 2021

රත්‍රං තොගයේ පිරිවැය සොයාගැනීමට අපහසු බැවින් 2012 වර්ෂයේදී එහි වෙළඳපල අගය තක්සේරු කර ඇති බව හා එම අගය ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය ලෙස සලකා ගිණුම්ගත කර ඇති බව.

ප්‍රමිතයේ 28 ඡේදය ප්‍රකාරව, ඉතිරි තොගයේ පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන අගයන් දෙකෙන් අඩු අගය ගිණුම්ගත කළ යුතු බැවින් 2012 වර්ෂයේදී තක්සේරු කළ අගය පිරිවැය ලෙස සලකා ගිණුම්ගත කළ යුතු අතර ඉන් පසු

දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.13,558,612 ක ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතයක් හඳුනාගෙන තිබුණි.

වර්ෂවල ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය සලකා බලා ගිණුම්ගත කළ යුතු අගය තීරණය කළ යුතුය.

- (ඇ) 2021 ජනවාරි 01 දිනට රු.113,965,665 ක් වූ අඩමාන ණය වෙන්කිරීමේ ණය අයකර ගැනීමට ප්‍රතිශතය ඉදිරියේදී වෙනස් කිරීමට කටයුතු කරන බව.

2021 ජනවාරි 01 දිනට රු.113,965,665 ක් වූ ණයගැති ශේෂයෙන් සියයට 97 ක් හෙවත් රු.111,006,467 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී අයකර ගෙන තිබුණු නමුත් වර්ෂ 05 කටත් පෙර සිට හිඟව පැවැති රු.2,539,237 ක් වූ ණයගැති ශේෂය අයකර ගැනීමට නොහැකිවී තිබුණි. ඒ පිළිඳව නොසලකා රු.287,682 ක් හෙවත් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ණයගැතියන් ගෙන් සියයට 0.25 ක් පමණක් අඩමාන ණය සඳහා වෙන්කර තිබුණි. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 8 හි 14(ආ) ඡේදය ප්‍රකාරව, අස්ථිත්වයක මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් වඩාත් විශ්වාසදායී තොරතුරු සැපයීම සඳහා අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කළ හැකි වුවද, අවදානමට සාපේක්ෂව අඩමාන ණය සඳහා වෙන්කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය වෙනස් කර නොතිබුණි.
- (ඈ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 8 හි 14(ආ) හා (ආ) ඡේදවල දැක්වෙන කොන්දේසිවලට පටහැනිව ඉකුත් වර්ෂයේ අනුගමනය කළ තොග ආගණන ප්‍රතිපත්තිය සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වෙනස් කර තිබුණි. තවද, ඖෂධ අලෙවි සැල්වල නිමි ඖෂධ තොග ලෙජර ප්‍රථමයෙන් ලැබීම් ප්‍රථමයෙන් නිකුත් කිරීම් ක්‍රමයට පවත්වා තිබුණු නමුත් ඉතිරි නිමි ඖෂධ තොග හරිත සාමාන්‍ය පිරිවැය ක්‍රමය පදනම් කරගෙන ගණනය කර ගිණුම්ගත කළ බවට වූ සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් මගින් හෙළිදරව් කර තිබුණි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් වඩාත් විශ්වාසදායී තොරතුරු සැපයීම සඳහා තොග ආගණන ප්‍රතිපත්තිය වෙනස්කර ඇති බව.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
- (ඉ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 16 හි 51 ඡේදය ප්‍රකාරව, ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා අවශේෂ වටිනාකම සහ ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය නොකිරීම හේතුවෙන් පිරිවැය රු.36,631,967 ක් වූ වාහන 14 ක් සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර ඇතත් තවදුරටත් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් පැවතුණි. ඒ අනුව වූ ඇස්තමේන්තුගත දෝෂය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 8 ප්‍රකාරව ප්‍රතිශෝධනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

වාහන තක්සේරු කිරීම සම්බන්ධයෙන් මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුවේ සහාය ලබාගෙන කටයුතු කරමින් පවතින බව.

-එම-

(ඊ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 19 ප්‍රකාරව, ආයු ගණක ක්‍රමය (Actuarial method) භාවිතා කරමින් වෘත්තීය ගිණුම්කරණ ආයතනයක් විසින් සිදුකර තිබුණු ගණනය කිරීම් අනුව 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට නිරත සේවකයින් 383 දෙනෙකු පදනම් කරගෙන රු.40,174,665 ක් පාරිතෝෂික සඳහා වෙන්කර තිබුණු නමුත් ඉන් පසු වෙනත් ක්රම අනුගමනය කර තිබීම හේතුවෙන් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට වෙන්කර තිබුණු රු.16,950,449 ක් ඉක්මවා රු.6,883,348 ක් පාරිතෝෂික දීමනා ලෙස ගෙවීමට සිදුව තිබුණි. තවද, වර්ෂයක සේවා කාලයක් සම්පූර්ණ කර නොතිබුණු සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සේවයට බඳවා ගෙන තිබුණු සේවකයින් 32 දෙනෙකු වෙනුවෙන් විශ්‍රාම පාරිතෝෂික ලෙස රු.649,488 ක් වෙන් කර තිබුණි.

ආයතනයේ පවතින මූල්‍ය තත්ත්වය මත පාරිතෝෂික ගණනය සඳහා බාහිර පාර්ශවයක් යොදා නොගත් බව, සාමාන්‍ය ක්‍රමවේදය අනුව මූලික වැටුප හා ජීවන වියදම් දීමනාව එකතුවෙන් ලැබෙන අගය දෙකෙන් බෙදා සේවක සංඛ්‍යාවෙන් වැඩිකර එම අගය පාරිතෝෂිකය වෙන්කිරීම සඳහා ලබාගත් බව හා තවදුරටත් පවතින කරුණු පිළිබඳ අධ්‍යයනය කර ඉදිරි කටයුතු කරන බව.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව, ආයු ගණක ක්‍රමය (Actuarial method) අඛණ්ඩව භාවිතා කරමින් වාර්ෂිකව පාරිතෝෂික සඳහා වෙන්කිරීම් සිදුකළ යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2016 වර්ෂයේ සිට 2020 වර්ෂය දක්වා වූ වර්ෂ 05 සඳහා ඉන්වොයිස් ලැබී තිබුණු නමුත් 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් මුදලින් පියවා නොතිබුණු විගණන ගාස්තු රු.6,001,200 ක් විය. 2021 වර්ෂය වෙනුවෙන් වෙන්කර තිබුණු රු.1,200,000 ක් සමඟ එදිනට ගෙවිය යුතු මුළු විගණන ගාස්තු රු.7,201,200 ක් වුවද එදිනට රු.2,443,260 ක් පමණක් වෙන්කර තිබුණු බැවින් උන වෙන්කිරීම රු.4,757,940 ක් විය.</p>	<p>2022 වර්ෂයේදී නිවැරදි වෙන්කිරීම් සිදුකරන බව.</p>	<p>මෙම වරද නිවැරදි කරමින් ඉදිරි වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) අත්තිකාරම් වවුචරයක් මගින් සැපයුම්කරුවන්ට අත්තිකාරම් ගෙවා පසුව අත්තිකාරම පියවමින් ඉතිරි මුදල ගෙවීමට ගෙවීම් වවුචරයක් පිළියෙල කර මුළු වියදම ගිණුම්ගත කළ යුතු වුවද, ගෙවීම් වවුචර පිළියෙල නොකර ජර්නල් සටහන් 138 ක් මගින් රු.56,881,303 ක අත්තිකාරම් පියවා තිබුණි. තවද එම ජර්නල් සටහන් සඳහා පිළියෙල කර තිබුණු ජර්නල් වවුචර 138 ක් හා 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගිණුම්වල වැරදි නිවැරදි කිරීමට හා ගැලැපීම් සිදුකිරීමට පිළියෙල කර තිබුණු රු.1,028,672,220 ක් වූ ජර්නල් වවුචර 950 ක් වගකිව යුතු නිලධාරියෙකු විසින් අනුමත කර නොතිබුණි.</p>	<p>අත්තිකාරම් මුදලට වඩා වැඩිපුර මුදලක් ගෙවන්නේ නම් ඒ සඳහා වෙනම වවුචරයක් පිළියෙල කරන නමුත් අත්තිකාරම් මුදල අවසන් ගෙවීමේ මුදලට සමානවේ නම් නැවත වවුචරයක් පිළියෙල නොකරන බව.</p>	<p>අත්තිකාරම් මුදල මුළු වියදමට වඩා අඩු හෝ සමාන වුවද ගෙවීම් වවුචරයක් පිළියෙල කිරීම අවශ්‍ය වේ. සියළුම ජර්නල් සටහන් විධිමත් අනුමැතීන්ට යටත්ව තැබිය යුතු අතර අදාළ වවුචර වගකිව යුතු නිලධාරියෙකු විසින් අනුමත කළ යුතුය.</p>

- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කර තිබුණු නිෂ්පාදන ගිණුමට අනුව නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.630,629,340 ක් වුවද, පිළියෙල කර තිබුණු නිෂ්පාදන පිරිවැය වාර්තාව අනුව ඇස්තමේන්තු ගත ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය මත ගණනය කරන ලද මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.496,877,858 ක් වූයෙන් වෙනස රු.133,751,482 ක් විය. මෙම පිරිවැය වෙනස්කම් පරීක්ෂාවකින් තොරව නිෂ්පාදන පිරිවැය වාර්තාවේ සඳහන් ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය පදනම් කර ගනිමින් ඖෂධවල විකුණුම් මිල තීරණය කර තිබුණි.
- (ඈ) 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට හානි වූ හා කල් ඉකුත් වූ නිම් ඖෂධ ඒකක 133,873 ක ඇස්තමේන්තුගත නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.3,287,068 ක් විය. නමුත් එදිනට හානි වූ තොග සඳහා වෙන්කිරීම් ගිණුමේ ශේෂය රු.4,343,168 ක් වූයෙන් රු.1,056,100 ක අධි වෙන් කිරීම් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභයට හඳුනාගත යුතු වුවද, ඒ සඳහා අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදුකර නොතිබුණි.
- (ඉ) ඔසු උයන්වලින් සපයා ගනු ලබන වියලි ඔසු අමුද්‍රව්‍යවල පිරිවැය හඳුනාගැනීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදී නොතිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ඔසු උයන්වලින් ලැබී තිබුණු වියලි ඔසු අමුද්‍රව්‍ය කිලෝග්‍රෑම් 4,367 ක් සහ අමු ඔසු අමුද්‍රව්‍ය කිලෝග්‍රෑම් 9,113 ක් කිලෝග්‍රෑමයක් රු.1 බැගින්ද, අමු ඔසු අමුද්‍රව්‍ය කිලෝග්‍රෑම් 5,261 ක් පවත්නා වෙළඳපල මිල යටතේ රු.1,076,526 කටද වශයෙන් රු.1,090,006 කට අගය කර ඔසු උයන් ආදායමක් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.
- (ඊ) දිරාපත්වීම හේතුවෙන් ධාවනයෙන් ඉවත් කර තිබුණු යතුරු පැදියක් ඇතුලු වාහන 03 ක් සහ සංස්ථාව සතු නොවූ වාහන දෙකක් වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ක්ෂය ලෙස රු.362,000 ක් ගිණුම් ගතකර තිබුණි.
- කොවිඩ් 19 වසංගතය නිසා අමුද්‍රව්‍ය මිල ඉහලයාම හේතුවෙන් නිෂ්පාදන පිරිවැය වැඩිවූ බව හා වර්ෂය අවසානයේ නිමිද්‍රව්‍ය පිරිවැය ගණනය කර ඒ මත විකුණුම් මිල තීරණය කරන බව.
- 2021 වර්ෂය තුළදී, හානිවූ හානිවූ සහ කල්ඉකුත් වූ තොග සඳහා වෙන්කිරීම්ක සිදුකර නොමැති බව.
- ඔසු උයන්වලින් ලැබෙන වියලි ඔසු අමුද්‍රව්‍ය කිලෝග්‍රෑමයක් රු.1 බැගින් සහ ඇතැම් අමුද්‍රව්‍ය සංස්ථාව විසින් නියමකර ඇති සහතික මිල පදනම් කරගෙන ගණනය කර ගිණුම්ගත කරන බව හා ඉදිරියේදී මෙම මිල ගණන් නිසි තක්සේරු කිරීමක් සහිතව ගිණුම්ගත කිරීමට පියවර ගන්නා බව.
- නිෂ්පාදන ගිණුම අනුව හඳුනාගන්නා සත්‍ය නිෂ්පාදන පිරිවැය මුළු නිෂ්පාදන ඒකක සංඛ්‍යාව විසින් අන්තර්ග්‍රහණය කර ඇති සේ සලකා ඒ මත පදනම්ව ඒකකයක නිෂ්පාදන පිරිවැය හා විකුණුම් මිල තීරණය කළ යුතුය.
- හානිවූ සහ කල්ඉකුත් වූ තොගවල පිරිවැයට සාපේක්ෂව ඒ සඳහා වෙන්කිරීම් ගිණුමේ ශේෂය ගැලපීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- ඔසු උයන්වලින් සපයා ගනු ලබන අමු හා වියලි ඔසු අමුද්‍රව්‍යවල පිරිවැය හඳුනාගැනීම සඳහා අඛණ්ඩව අනුගමණය කළ හැකි විධිමත් ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- මෙම වරද නිවැරදි කරමින් ඉදිරි වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතුය.

- (උ) වර්ෂයකටත් වඩා වැඩි කාලයක සිට බැංකු ගිණුම් 03 කට සෘජුවම ලැබී තිබුණු රු.2,052,823 ක් හඳුනාගෙන පොත්වලට ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. තවද, බැංකු ගිණුම් 02 ක තැන්පත් කර තිබුණු නමුත් උපලබ්ධිවී නොතිබුණු රු.33,592 ක් වටිනා වර්ෂයකටත් වඩා පැරණි චෙක්පත් 05 ක් අදාළ ණයගැතියන්ට හර කර බැංකු ගිණුමට බැර කර නොතිබුණි.

හඳුනාගත හැකි සෘජුවම බැංකුවට ලද ශේෂයන් හඳුනාගැනීමටත් ඉතිරිය වෙනත් ආදායමක් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීමටත් ඉදිරියේදී කටයුතු කරන බව.

- (ඌ) ඖෂධයේ චූර්ණයට මිශ්‍රකර පුද්ගලික වෛද්‍යවරුන් හා ඖෂධ නිෂ්පාදනාගාර වෙත අලෙවි කරන කංසා කිලෝග්‍රෑම් 01 ක විකුණුම් මිල රු.20,000 ක් විය යුතු බව මිල කමිටුවක් විසින් තීරණය කර තිබුණි. ඒ අනුව විකුණන ලද කංසා කිලෝග්‍රෑම් 199.2 ක විකුණුම් වටිනාකම රු.3,984,000 ක් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණු නමුත් නොමිලේ ලැබී තිබුණු කංසා කිලෝග්‍රෑම් 01 ක විකුණුම් මිල රු.20,000 ක් ලෙස තීරණය කිරීම සඳහා යොදාගත් පදනම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

ඉදිරියේදී කංසා කිලෝ ග්‍රෑම් එකක විකුණුම් මිල තීරණය කිරීම සඳහා යොදාගත් පදනම හෙළිදරව් කිරීමට කටයුතු කරන බව.

විශේෂ ගනුදෙනුවලට අදාළ ප්‍රමාණවත් අතිරේක තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කළ යුතුය.

- (එ) අලෙවි අංශයේ විකුණුම් වාර්තා සමඟ මූල්‍ය අංශයේ විකුණුම් වාර්තා සැසදීමේදී, ණයට විකුණුම් සහ අත්පිට විකුණුම් රු.2,030,444 ක් අඩුවෙන්ද, ජංගම විකුණුම් රු.1,212,278 ක් වැඩියෙන්ද, ගිණුම්ගත කර තිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ විකුණුම් ආදායම රු.818,166 ක් අඩුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණු බව අනාවරණය විය.

ගිණුම් අංශය විසින් මුදල් පදනම මත විකුණුම් ගිණුම් ගත කරන බව හා ණයට විකුණුම් ගිණුම්ගත නොකරන බව සහ අලෙවි අංශය සමස්ථ විකුණුම් වාර්තා කරන බව.

අලෙවි ආදායම උපචිත පදනම මත හඳුනාගත යුතුය. යාවත්කාලීන අලෙවි තොරතුරු සම්පාදනය සඳහා අලෙවි අංශය හා ගිණුම් අංශය අතර අඛණ්ඩ අන්තර් සම්බන්ධතාවයක් සහ නිරන්තර සැසඳුම් ක්‍රියාවලියක් පවත්වාගෙන යාම සඳහා සුදුසු යාන්ත්‍රණයක් හඳුන්වා දිය යුතුය.

1.5.3 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ණයගැති හා ණයහිමි ශේෂ පිළිවෙලින් රු.109,665,691 ක් හා රු.77,871,755 ක් වුවද, එදිනට පිළියෙල කර තිබුණු ණයගැති හා ණයහිමි කාල විශ්ලේෂණ අනුව ශේෂ පිළිවෙලින් රු.115,694,386 ක් හා රු.76,236,566 ක් වූයෙන් වෙනස පිළිවෙලින් රු.6,028,695 ක් හා රු.1,635,462 ක් විය. මෙම වෙනස්කම්වලට හේතු ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

මෙම තත්වය නිවැරදි කිරීම සඳහා පරිගණක මෘදුකාංග පද්ධතිය යාවත්කාලීන කිරීමට ඉදිරියේදී කටයුතු කරන බව.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ශේෂ කාල විශ්ලේෂණ අනුව ශේෂ සමඟ සසඳා වෙනසට හේතු සොයා බලා අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීම් සිදුකළ යුතුය.

1.5.4 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.109,665,691 ක් වූ ණයගැති ශේෂ 73 කින් රු.106,667,889 ක් වූ ශේෂ 43 කට අදාළ ණයගැතියන් වෙත පමණක් ශේෂ සනාථන ලිපි යවා තිබුණි. ඉන් රු.83,038,311 ක් වූ ශේෂ 33 ක් තහවුරු කර නොතිබුණි. ණයගැති ශේෂ 06 ක පොත් අගය රු.13,566,348 ක් වුවද, ලැබී තිබුණු ශේෂ සනාථන ලිපිවලට අනුව එම ශේෂය රු.10,739,172 ක් වූ අතර තහවුරු නොවූ ශේෂය රු.2,827,176 ක් විය. ඒ අනුව රු.88,863,289 ක් වූ ණයගැති ශේෂ 69 ක් ශේෂ සනාථන මගින් තහවුරුවී නොතිබුණි.

ශේෂ සනාථන ලිපි සඳහා පිළිතුරු නොලැබීම පාලනය කළ නොහැකි තත්ත්වයක් බව හා ශේෂ සනාථන අගය හා පොත් අගය අතර වෙනසක් ඇත්නම් ඒවා හඳුනාගෙන ඉදිරි කටයුතු කරන බව.

ණයගැති ශේෂවල නිරවද්‍යතාව හා ණය අයකර ගැනීමේ ශක්‍යතාව සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පරීක්ෂාවක් සිදුකළ යුතු අතර එහි ප්‍රතිඵල විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

(ආ) 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.77,871,755 ක් වූ ණයහිමි ශේෂ 155 කින් රු.51,968,344 ක් වූ ශේෂ 86 කට පමණක් ශේෂ සනාථන ලිපි යවා තිබුණි. ඉන් රු.1,338,800 ක් වූ ශේෂ 08 කට අදාළ ලිපි ණයහිමියන් වෙත ලැබී නොතිබුණු අතර එම ලිපි ආපසු ලැබී තිබුණි. පිළිතුරු එවා තිබුණු රු.24,083,111 ක ණයහිමි ශේෂ 19 කින් රු.116,965 ක් වූ ණයහිමියන් 02 දෙනෙකු විසින් අයවීමට මුදලක් නොමැති බව තහවුරු කර තිබුණි. තවත් ණයහිමියන් 02 දෙනෙකුට අදාළව

-එම-

ණයහිමි ශේෂවල නිරවද්‍යතාව හා ණය අයකර ගැනීමේ ශක්‍යතාව සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පරීක්ෂාවක් සිදුකළ යුතු අතර එහි ප්‍රතිඵල විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

පොත් අගය රු.82,842 ක් වුවද, ණයහිමියන් තහවුරුකළ ශේෂය රු.47,088 ක් විය. තවද, ණයහිමියන් 05 දෙනෙකුට අදාළ පොත් අගය රු.4,300,370 ක් වුවද, එම ප්‍රමාණය රු.9,050,143 ක් වන බවට එම ණයහිමියන් තහවුරුකර තිබුණි. ඒ අනුව රු.52,153,455 ක් වූ ණයහිමි ශේෂ 136 ක් ශේෂ සනාථන මගින් තහවුරුවී නොතිබුණි.

(ඇ) 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට, රු.21,926,628 ක් වූ නොනිම්මිත නොගයට හා රු.1,059,750 ක් වූ ඉතිරි දැව් තෙල් නොගයට අදාළ භෞතික සම්පත් වාර්තා, වර්ෂ 04 ක සිට නොවෙනස්ව පවතින ජාතික සෞඛ්‍ය සංවර්ධන අරමුදලින් ලබාගෙන තිබුණු රු.15,000,000 ක ණය මුදල පරීක්ෂා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ලිපිගොණු, ලංකා බැංකු ණයවර ලිපි ගිණුමේ පවතින රු.19,310,110 ක ශේෂය පරීක්ෂාවට අදාළ තොරතුරු හා රු.636,000,000 ක ඉඩම්වලට අදාළව අයිතිය තහවුරු කරන ලියවිලි විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

අදාළ ලේඛන කඩිනමින් මෙම වත්කම් හා විගණනය සඳහා ලබාදීමට වගකීම් ගිණුම් කටයුතු කරන බව. ශේෂවල නිරවද්‍යතාව තහවුරු කර ගැනීම සඳහා අදාළ තොරතුරු විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය			
(i) මුදල් රෙගුලාසි 103, 104 සහ 105	මුළු පිරිවැය රු.3,287,068 ක් වූ හානි වූ හා කල් ඉකුත් වූ තොග සහ මුළු පිරිවැය රු.9,390,293 ක් වූ තොග උනතා සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි. තවද, බිල්පත් වංචනික ලෙස වෙනස් කිරීම හා අඩුවෙන් ගණනය කිරීම, ඖෂධ ලැබීම් හා නිකුත් කිරීම් වංචා සහගතව තොග	උනතා හා අතිරික්තතා කමිටුවක් පත්කර ඇති බව, එම කමිටුව විසින් උනතා අතිරික්තතා සහ හානිවීම් සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගෙන අදාළ නිර්දේශ	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කළ යුතුය.

ලෙජරයට ඇතුළත් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කරන බව.
 අලෙවියෙන් ලද මුදල් අඩුවෙන් බැංකු
 ගත කිරීම මඟින් සංස්ථාවේ අලෙවි
 මධ්‍යස්ථාන දෙකක සිදුවී තිබුණු
 රු.4,275,076 ක මූල්‍ය අක්‍රමිකතාවය
 සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව
 කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

(ii) මුදල් රෙගුලාසි 396 නිකුත් කළ නමුත් ගෙවීමට ඉදිරිපත් නොවූ බැංකු ගිණුම් 02 ක මාස 06 ඉක්මවූ රු.22,988 ක් වටිනා වෙක්පත් 04 ක් සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි. ඉදිරියේදී මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව අවශ්‍ය කටයුතු කරන බව. -එම-

(iii) මුදල් රෙගුලාසි 371 (2) හා (5) සහ 2015 ජූලි 14 දිනැති අංක 03 / 2015 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛය නිකුත් කරන අතුරු අග්‍රිමයක වියදම් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඇති අත්තිකාරම් අගයෙන් කොටසක් මේ වන විට පියවා ඇති බව හා ඉතිරිය අයකර ගැනීමට කඩිනමින් කටයුතු කරන බව. නිකුත් කරන අතුරු අග්‍රිමය නොවී ඉතිරි වන ශේෂය එම අග්‍රිමය නිකුත් කරන මුදල් වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට පෙර පියවිය යුතු වුවද, නිලධාරීන් 28 දෙනෙකු වෙත නිකුත්කර තිබුණු එකතුව රු.337,549 ක අතුරු අග්‍රිම 28 ක් 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට පියවා නොතිබුණි. තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිම අදාළ කාර්යයට ආසන්න දිනයකදී නිකුත් කර එම කාර්යය නිමකළ වහාම හෝ දින 10 ක් ඇතුළත පියවා ගත යුතු වුවද, නිලධාරීන් 27 දෙනෙකු වෙත නිකුත් කර තිබුණු රු.2,344,700 ක් වූ තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිම 148 ක් දින 11 ක් දින 367 ක් අතර කාල පරාසයක් ප්‍රමාදවී පියවා තිබුණි. -එම-

(iv) මුදල් රෙගුලාසි 387 බැංකු ගිණුමකින් අයිරා පහසුකම් ලබා ගැනීම තහනම් වුවද, ලංකා බැංකුවේ පැවැති රු.58,938,165 ක් වන ස්ථාවර තැන්පතුව මත අයිරා පහසුකම් ලබා ගැනීමට හා සංස්ථාව නමින් ජංගම ගිණුමක් විවෘත කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තීරණය කර තිබුණු අතර ඒ වෙනුවෙන් 2021 අගෝස්තු 03 දින රු.200,000 ක් තැන්පත්කර බැංකු ජංගම ගිණුමක් ආරම්භ කර තිබුණි. බැංකු අයිරා පහසුකමක් ආයතනය විසින් ලබා ගෙන නොමැති බව. -එම-

<p>(ආ) 2014 පෙබරවාරි 17 දිනැති අංක 01/2014 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛයේ 4 (අ), (ඇ) සහ (ඈ) ඡේද</p>	<p>සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කර තිබුණු ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට යාවත්කාලීන කළ ආයතනයේ සංවිධාන ව්‍යුහය, අනුමත හා දැනට සිටින කාර්ය මණ්ඩලය, අයවැය ප්‍රමුඛතා අනුව සකස් කළ ක්‍රියාකාරකම් සැලැස්ම, කාල රාමුව හා අපේක්ෂිත නිමවුම් ඇතුළත් කර නොතිබුණි. තවද, භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන සහිත ප්‍රාග්ධන ක්‍රියාකාරකම් පමණක් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ප්‍රාග්ධන ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම යටතේ ඇතුළත් කර තිබුණු අතර සංස්ථාවේ අරමුදලින් ඉටුකර තිබුණු රු.40,867,359 ක ප්‍රාග්ධන ක්‍රියාකාරකම් එයට ඇතුළත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>2020 සහ 2021 වර්ෂවල පැවති කොවිඩ් 19 වසංගතයේ උච්චතම කාලසීමාවන් තුළ මෙම සැලසුම පිළියෙල කළ බැවින් තොරතුරු ලබාගැනීමේදී සිදුවූ අපහසුතා සහ ගැටලුකාරී තත්ත්වයන් තුළ සැලසුම පිළියෙල කළ බව, අදාළ වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව සහ රේඛීය අමාත්‍යාංශය මගින් ලබාදී ඇති මාර්ගෝපදේශ සහ ආකෘතීන්වලට අනුරූපව වර්ෂ 2022 සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළියෙල කර ඇති බව හා ඉදිරි වර්ෂ සඳහාද අදාළ මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව කටයුතු කරන බව.</p>	<p>වක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ඇ) 2013 සැප්තැම්බර් 11 දිනැති අංක 02/2013 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 3.5 ඡේදය</p>	<p>සේවාදායකයෙකු පාරිතෝෂික අරමුදල් ලබා ගැනීමට සුදුසුකම් ලද පසුව හැකි ඉක්මනින් ඔහුට අදාළ මුදල් ලබාදීම සඳහා 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට පාරිතෝෂික අරමුදල වූ රු.33,286,336 කට සමාන මුදලක් ආයෝජනය කර නොතිබුණි.</p>	<p>සේවක පාරිතෝෂික සඳහා අවශ්‍ය අරමුදල් වශයෙන් රු.104,444,914 ක් ලංකා බැංකුවේ ස්ථාවර තැන්පතුක තැන්පත්කර ඇති බව.</p>	<p>වෙනත් හේතුවක් මත ඉවත්කර ගත නොහැකි ලෙස පාරිතෝෂික අරමුදලට සමාන මුදලක් වෙන්ම බැංකු ගිණුමක ආයෝජනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ඈ) 1994 ජුනි 14 දිනැති අංක 95 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තු වක්‍රලේඛය</p>	<p>සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී නිෂ්පාදන දිරි දීමනා රු.52,781,881 ක්, පැමිණීමේ දීමනා රු.5,987,000 ක්, ඵලදායීතා දීමනා රු.12,392,750 ක්ද වශයෙන් එකතුව රු.71,161,631 ක්ද ඇතුළුව පසුගිය වර්ෂ 07 කදී රු.546,141,514 ක් මහා භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතියකින් තොරව දිරි දීමනා වශයෙන් ගෙවා තිබුණි.</p>	<p>නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟ වන බව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගෙන දිරි දීමනා ගෙවා ඇති බව හා මේ වන විට නව දිරි දීමනා ක්‍රමයක් සකස්කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය සහ දේශීය වෙදකම් ප්‍රවර්ධන, ග්‍රාමීය හා ආයුර්වේද රෝහල් සංවර්ධන හා ප්‍රජා සෞඛ්‍ය රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නිර්දේශය සහිතව භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය සඳහා යොමුකර ඇති බව.</p>	<p>විධිමත් අනුමැතිය ලබා ගත් දිරිදීමනා යෝජනා ක්‍රමයක් මත පමණක් දිරිදීමනා ගෙවිය යුතුය.</p>

(ඉ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2.1 හා 4.2.2 මාර්ගෝපදේශ අවම වශයෙන් වර්ෂ 3 ක කාලයක් සඳහා අපේක්ෂිත ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ලැයිස්තු ගත කරමින් ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක්ද, සෑම ප්‍රසම්පාදනයක් ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වා වූ එක් එක් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවන්හි පියවර කාලක්‍රමානුගතව විස්තර කරන ප්‍රසම්පාදන කාල සටහනක්ද පිළියෙල කර නොතිබුණි. 2023 වර්ෂයේ සිට ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් හා ප්‍රසම්පාදන කාල සටහනක් පිළියෙල කර ඒ අනුව කටයුතු කරන බව. රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 14,500,336 ක ඌනතාවයක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.6,104,391 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.20,604,727 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ විකුණුම් රු. 123,918,897 කින් වැඩි වුවද, විකුණුම් පිරිවැයද රු.121,991,469 කින් වැඩිවීමත් ස්ථාවර තැන්පතු මත මූල්‍ය ආදායම් රු.9,315,848 කින් අඩුවීමත්, ආයතන හා පරිපාලන වියදම් සහ විකිණීමේ හා බෙදාහැරීමේ වියදම් පිළිවෙළින් රු.17,810,301 කින් සහ රු.3,290,970 කින් වැඩිවීමත් මෙම පිරිහීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ විකුණුම් ආදායම සියයට 18.32 කින් වැඩිවී තිබුණු නමුත් විකුණුම් පිරිවැයද සියයට 25.85 කින් වැඩිවී තිබුණි. වෙනත් ආදායම් සියයට 52.01 කින් වැඩිවී තිබුණු නමුත් මූල්‍ය ආදායම සියයට 79.39 කින් අඩුවී තිබුණි.

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දළ ලාභ අනුපාතය සියයට 4.44 කින් හා ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය සියයට 2.71 කින් අඩු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) නිෂ්පාදිත ඖෂධ කරමින් අදාළ නිෂ්පාදන වැඩිවීම් මත නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා සෘජු සපයන සේවකයින් සඳහා වැඩිවීම් මත ගණනය කරන දිරි දීමනාවක් දායකත්වයක් කිරීම	පෙර වර්ෂය හා සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේදී දිරි දීමනා වාර්ෂික මුළු නිෂ්පාදනයේ වැඩිවීම බලපා ඇති බව හා 2020	ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී නිෂ්පාදන පිරිවැය සියයට 26.25 කින් වැඩි වුවද, නිෂ්පාදන ඒකක ප්‍රමාණයේ

තුළින් ආයතනයේ ඵලදායිතාවය ඉහළ නංවා ගැනීමට හැකි වන නමුත් එවැනි ක්‍රමයක් වෙනුවට රු.මිලියන 15 ඉක්මවා වැඩිවන මාසික නිෂ්පාදන පිරිවැය මත පදනම්ව සංස්ථාවේ සියළුම අංශවල සේවකයන්ට මාසිකව රු.මිලියන 03 ත් රු.මිලියන 07 ත් අතර මුදලක් නිෂ්පාදන දිරිදීමනා වශයෙන් ගෙවා තිබුණි. ඉකුත් වර්ෂයේ රු.33,597,472 ක් වූ මෙම දිරිදීමනා වියදම සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.52,781,881ක් දක්වා සියයට 57 කින් වැඩිවී තිබුණු අතර නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යන අවස්ථාවලදී සංස්ථාවේ ලාභදායීත්වය අඩු වුවද ගෙවන නිෂ්පාදන දිරි දීමනාව වැඩි කිරීමට සිදුව තිබුණි.

වර්ෂයේ රු.මිලියන 367 ක් වූ මුළු නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂයේදී රු. මිලියන 473 ක් දක්වා ඉහළ ගොස් ඇති බව.

වැඩිවීම සියයට 5.86 ක් පමණක් විය. ඒ අනුව නිෂ්පාදන පිරිවැය මත නොව අදාළ නිෂ්පාදන ඒකක ප්‍රමාණයේ වැඩිවීම මත ගණනය කරන දිරි දීමනාවක් නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා සෘජු දායකත්වයක් සපයන සේවකයින් සඳහා හඳුන්වා දීමට පියවර ගෙන ආයතනයේ ඵලදායිතාවය ඉහළ නංවා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) ගබඩා තුළ ක්‍රමවත් ලෙස තොග ගබඩාකර නොතිබුණු අතර උපරිම, අවම හා යලි ඇණවුම් තොග මට්ටම් පවත්වා නොතිබුණු බවත්, සෙමින් වලනය වන තොග හඳුනා ගැනීමට හා අලෙවිය සඳහා අලෙවි ප්‍රවර්ධන උපක්‍රම භාවිතා කර නොතිබුණු බවත්, ඖෂධවල මිල වැඩිවීම, ලේබල් හා ඇසුරුම් බොදවීම ආදී වූ හේතූන් මත අලෙවියෙන් ඉවත් කර තිබුණු ඖෂධ වර්ග කල් ඉකුත් වූ ඖෂධ සමඟ එකට ගබඩාකර තිබුණු බවත්, එම තොග නැවත ලේබල් කර අලෙවි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණු බවත්, අලෙවි මධ්‍යස්ථානවල හා ගබඩාවල පවතින කල් ඉකුත් වූ ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකි ඖෂධ වර්ග දීර්ඝ කාලයක සිට තොග පොත්වලින් ඉවත් නොකර සාමාන්‍ය තොග ලෙස ගණනය කර තිබුණු බවත්, අලෙවි මධ්‍යස්ථානවල විශාල ඉඩ ප්‍රමාණයක් උෞන උපයෝජිතව පැවති බවත්, නිරීක්ෂණය විය.

තොග මට්ටම ප්‍රශස්ථ අයුරින් පවත්වාගෙන යාම, අලෙවි විචල්‍යයන් වෙත අවධානය යොමුකර සැපයුම් කටයුතු සිදුකිරීම, නිසි පරිදි ඇසුරුම් කිරීම හා ලේබල්කරණය සිදුකිරීම, කල් ඉකුත් වූ තොග සම්බන්ධව කටයුතු කිරීම ආදී කරුණු පිළිබඳව අවධානය යොමුකර ඇති බව, අලෙවි මධ්‍යස්ථානවල පවතින ඉඩකඩ උපරිම වශයෙන් භාවිතා කිරීම සඳහා ආයුර්වේද වෛද්‍ය සායන පවත්වාගෙන යාම, නව ප්‍රවර්ධන පුවරු යෙදා ගැනීම හා ඉඩකඩ කුලියට ලබාදීම වැනි කටයුතු සිදු කරන බව.

ගබඩා හා තොග පරිපාලනය විධිමත් කළ යුතුය.

(ඇ) අනුරාධපුර පිහිටි ඔසු උයන සංවර්ධනය කර මායිම් වැට ඉදිකිරීම සඳහා රු.1,808,795 ක් වැයකර තිබුණු නමුත් එම ඉඩම විධිමත් පරිදි සංස්ථාවට පවරාගෙන නොතිබුණි.

මැදවව්විය ප්‍රාදේශීය ලේකම්ගේ අංක: අනු/3/5/1/9/1/17 දරන 2009 නොවැම්බර් 18 දිනැති ලිපිය මගින් ඔසු බෝග වගාකිරීම සඳහා එම ඉඩම සංස්ථාවට පවරා ඇති බව.

ඉඩම විධිමත් පරිදි සංස්ථාවට පවරාගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ විකුණුම් ආදායම රු.800,223,256 කින් රු.575,874,165 ක් හෙවත් සියයට 72 ක් රාජ්‍ය අංශය මගින් ලැබී තිබුණු අතර ඉන් රු.224,349,091 ක් හෙවත් සියයට 28 ක් පමණක් පෞද්ගලික අංශය මගින් ලැබී තිබුණි. නිරායාසයෙන් ලැබෙන රාජ්‍ය අංශයේ ඉල්ලුම කෙරෙහි ඇති වැඩි නැඹුරුවීමත්, වෙළඳපොළ අවශ්‍යතා නිසි පරිදි හඳුනා නොගැනීමත්, නව අලෙවි ක්‍රම උපායන් භාවිතා නොකිරීම සහ ප්‍රචාරණය ප්‍රමාණවත් නොවීමත් පෞද්ගලික අංශයේ විකුණුම් ආදායම අඩුවීමට හේතුවී තිබුණි.

අලෙවි අංශය මගින් දෙපාර්තමේන්තු හා පළාත් පාලන ආයතන සමඟ මනා සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වාගෙන යමින් වෙළඳපල කොටස ආරක්ෂා කර ගැනීම සහ වර්ධනය කරගැනීම සඳහා පියවර ගෙන ඇති බව, සියයට 25 ක් පමණ වන පෞද්ගලික අංශයේ අලෙවිය වර්ධනය කරගැනීම සඳහා ජනාකීර්ණ ප්‍රදේශවල අලෙවි මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපිත කිරීම, ප්‍රචාරන හා ප්‍රවර්ධන කටයුතු සිදුකිරීම, නගරාශ්‍රිත ප්‍රවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීම, සහ පුවත්පත් දැන්වීම්, ගුවන් විදුලි දැන්වීම් හා ප්‍රචාරණ අත්පත්‍රිකා බෙදාහැරීම යනාදී කටයුතු කර ඇති බව හා දිස්ත්‍රික් අලෙවි නියෝජිතයින් මගින් ස්ථානීය අලෙවිය හා බෙදාහැරීම් කටයුතු කාර්යක්ෂම කර පෞද්ගලික අංශයේ අලෙවිය වර්ධනය කිරීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.

පෞද්ගලික අංශයේ විකුණුම් ආදායම වර්ධනය කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) සංස්ථාව විසින් තම වෙළඳපොළ කොටස තීරණය කිරීම සඳහා කාලීනව වෙළඳපොළ සමීක්ෂණයක් සිදුකර නොතිබුණු අතර තරඟකාරී ආයතන අතර සංස්ථාවේ වෙළඳපොළ කොටස අඩුවීමක් හෝ වැඩිවීමක් සිදුවී තිබේද යන්න පිළිබඳ අවබෝධයක් නොතිබුණි.

සංස්ථාවේ නිෂ්පාදන සම්බන්ධ වෙළඳපල සමීක්ෂණ කිහිපයක් මේ වන විට සිදුකර අවසන්ව ඇතත් එය නියැදි පරීක්ෂාවක් වන බව හා වෙළඳපල කොටස තීරණය කිරීම සඳහා සමීක්ෂණයක් සිදුකිරීමට අදාළ සමීක්ෂණ පත්‍රිකා හා අනෙකුත් මූලික කටයුතු අලෙවි අංශය මගින් මේ වන විටත් සුදානම් කර ඇති බව.

සංස්ථාවේ වෙළඳපල කොටස තීරණය කිරීම සඳහා, එය වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා මෙන්ම නව පාරිභෝගික අවශ්‍යතා තෘප්තිමත් වන පරිදි වෙළඳපල ප්‍රවනතා හඳුනාගැනීම සඳහා වෙළඳපල සමීක්ෂණයක් සිදු කළ යුතුය.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කර තිබුණු වාර්ෂික නිෂ්පාදන සැලැස්මට අනුව, අරිෂ්ඨ, ආසව, ලේප, ක්වාත, රස, මෝදක, තෙල, සිරස්, වටිකා, ගුගුල්, කල්ක, චූර්ණ, ලේභ යනාදී නිෂ්පාදන 13 ක් යටතේ නිෂ්පාදනය කරන සැලසුම්ගත වාර්ෂික ඖෂධ නිෂ්පාදනය කිලෝග්‍රෑම් 88,931 ක් සහ මිලි ලීටර් 750 බෝතල් 760,364 ක් වුවද, තත්‍ය නිෂ්පාදනය කිලෝග්‍රෑම් 70,081 ක් හා මිලි ලීටර් 750 බෝතල් 482,149 ක් විය. ඒ අනුව

කොවිඩ් 19 වසංගතය වේගයෙන් පැතිරයාම, සංවරණ සීමා පැනවීම, සංස්ථාවේ කාර්ය මණ්ඩලයේ කිහිපදෙනෙකු කොවිඩ් ආසාදිතයින්වීම, ප්‍රවාහන ගැටළු ඇතිවීම නිසා කාර්ය මණ්ඩල සහභාගිත්වය අඩුවීම, අමුද්රව්‍ය රැස්කිරීමේදී හා ප්‍රවාහනයේදී සැපයුම්කරුවන් වෙතද ගැටළු ඇතිවීම නිසා සැපයුම් කටයුතු ප්‍රමාදවීම වැනි කරුණු හේතුවෙන් වර්ෂය තුළදී

ඉකුත් වර්ෂවල ධාරිතාව හා පවතින සම්පත් ප්‍රමාණය සැලකිල්ලට ගෙන ඉදිරි වර්ෂයේ නිෂ්පාදන සැලසුම් සකස් කළ යුතු අතර නිෂ්පාදන ඉලක්ක සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් කාර්යසාධනයක් පවත්වා ගත යුතුය.

අපේක්ෂිත වාර්ෂික නිෂ්පාදනය පිළිවෙලින් කිලෝග්‍රෑම් 18,850 කින් හා මිලි ලීටර් 750 බෝතල් 278,215 කින් ළඟාකර ගැනීමට නොහැකිවී තිබුණි. වර්ෂය සඳහා නිෂ්පාදන වැඩපත් 2138 ක් සැලසුම් කර තිබුණද, නිමකළ තථ්‍ය වැඩපත් ප්‍රමාණය 1396 ක් වීමෙන් වැඩපත් 742 ක ප්‍රමාණයක් නිමකර ගැනීමට නොහැකිවී තිබීම අපේක්ෂිත නිෂ්පාදන ඉලක්ක කරා ළඟා නොවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවී තිබුණි.

සැලසුම් කරන ලද වැඩපත් ප්‍රමාණය හා නිමකළ සත්‍ය වැඩපත් ප්‍රමාණය අතර වෙනසක් ඇතිවූ බව.

(ඇ) සංස්ථාව විසින් පිළියෙල කර තිබුණු නිෂ්පාදන සැලැස්ම හා අලෙවි සැලැස්මට අනුව කටයුතු ඉටුකරන සංස්ථාවේ විවිධ අංශවල ක්‍රියාවලීන්හි කාර්යයන් ඇගයීම සඳහා කාර්යසාධන දර්ශක පිහිටුවා එම කාර්යයන්හි කාර්යසාධනය සමාලෝචනය කර නොතිබුණි.

නිෂ්පාදන සැලැස්ම හා අලෙවි සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී අදාළ අංශවල ක්‍රියාවලීන් ඇගයීම සඳහා කාර්යසාධන දර්ශක පිහිටුවා සමාලෝචනය කිරීමට කටයුතු කරන බව.

සංස්ථාවේ එක් එක් අංශයන්හි ක්‍රියාවලීන්හි කාර්යසාධනය ඇගයීම සඳහා කාර්යසාධන දර්ශක පිහිටුවා එම කාර්යයන්හි කාර්යසාධනය සමාලෝචනය කළ යුතුය.

(ඉ) 1969 මැයි 11 දිනැති අංක 14,853/3 දරන ලංකාණ්ඩුවේ අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ සඳහන් කරන ලද නිවේදනය ප්‍රකාරව, සංස්ථාවේ අරමුණු 07 අතරින් ආයුර්වේද ඖෂධ වර්ග නිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය වන පිරිසිදු එළඟිතෙල් නිපදවීමට පිරිසිදු එළකිරි ලබා ගනුවස් කිරි පට්ටි පවත්වාගෙන යාම, ඖෂධ වර්ග පිළියෙල කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මී පැණි නිපදවීමට මී මැස්සන් ඇති කිරීම හා මී මැස්සන් ඇති කිරීම ගෘහ කර්මාන්තයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම යන අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

සංස්ථාව සතු ඔසු උයන්වල මී පැණි පෙට්ටි ස්ථාපිත කළද එම වැඩසටහන සාර්ථකව නොමැති බව, ජනපද සහිත මී මැසි පෙට්ටි 100 ක් ලබාදී මී පැණි නිෂ්පාදනය කර සංස්ථාව වෙත මිලදී ගැනීමට ආරම්භ කෙරෙන නියමු ව්‍යාපෘතියකට අදාළව වෛද්‍යවරුන් මේ වන විටත් හඳුනාගෙන අවසන් බව හා එළඟිතෙල් හා එළකිරි ලබාගැනීම සඳහා ගව පට්ටි පවත්වාගෙන යාමට විශාල පිරිවැයක් යන හෙයින් රාජ්‍ය ආයතනයක් වන මිල්කෝ ආයතනයෙන් මිලදී ගන්නා බව.

සංස්ථාවේ ප්‍රධාන අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට හෝ ප්‍රායෝගික තත්ත්වයන්ට අනුකූල වන සේ අරමුණු සංශෝධනය කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.3 අරමුදල් උන උපයෝජනය

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) 2017, 2018, 2020 හා 2021 වර්ෂවල ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ලෙස මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබී තිබුණු රු.මිලියන 102 කින් රු.මිලියන 54.1 ක් හෙවත් සියයට 53 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් උපයෝජනය

සංස්ථාවේ ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරය වෙතින් ලැබෙන ප්‍රතිපාදන වෙනම ජංගම ගිණුමක තැන්පත් කර ඇති බව, සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා ලැබී ඇති මුදලින් ඒ ඒ ව්‍යාපෘතිය සඳහා

සංස්ථාවේ අරමුණු ඉටුකර ගනිමින් රටේ සංවර්ධනයට දායක විය හැකි අත්‍යවශ්‍ය හා ප්‍රමුඛ ව්‍යාපෘති පමණක් සැලසුම් කර එම සැලසුම් සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීම

නොකර බැංකු ගිණුමක රඳවා ගෙන තිබුණි.

ටෙන්ඩර් ප්‍රධානය කර ඇති පාර්ශවයට අත්තිකාරම් ගෙවා ඇති බව හා ඉතිරිය තවදුරටත් ජංගම ගිණුමේ පවතින බව.

සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන පමණක් මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලබාගත යුතුය. ඉතිරිව පවතින ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානවලට අදාළ ව්‍යාපෘති නැවත සමාලෝචනය කර අත්‍යවශ්‍ය කාර්යයන් කඩිනමින් අවසන් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) රෝගීන්ගේ රස බෙහෙත් අවශ්‍යතාවය සපුරාලීමේ හා නිරෝගී සමාජයක් ගොඩනැගීමේ අරමුණින්, රු.මිලියන 38.5 ක ඇස්තමේන්තු පිරිවැයක් සහිත රස බෙහෙත් නිෂ්පාදනාගාරයක් ඉදිකිරීම රු.37,000,000 ක භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන මත 2018 ජූලි 12 දින ආරම්භ කර තිබුණි. 2020 සැප්තැම්බර් 20 වන විට වසර 03 කට අධික කාලයක් ගතව තිබුණු නමුත් ප්‍රතිපාදනවලින් සියයට 31.4 ක එනම් රු.11,618,072 ක මූල්‍ය ප්‍රගතියක් සහ සියයට 25 ක භෞතික ප්‍රගතියක් පමණක් අත්පත්කර ගෙන තිබුණි.

2020 පෙබරවාරි මාසය වන තෙක් ඉදිකිරීම් සාමාන්‍ය පරිදි සිදුවූ බව, ගොඩනැගිල්ලේ පළමු මහලේ උස අඩි 11 ක් වුවද අතපසු වීමකින් අඩි 9 ½ ක් වන ලෙස සැලසුම් පිළියෙල කර තිබුණු බව, ඉදිකරගෙන යාමේදී මෙය නිරීක්ෂණය වූ බව, ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාවේ ඉංජිනේරුවරු පළමු මහලේ උස 450mm කින් වැඩි කිරීමට රු.240,317 ක අමතර වැඩ කොටස් නිර්දේශ කර ඇති බව, එම ගාස්තුව උපදේශන සේවා ගාස්තු වලින් අඩුකර ගැනීමට තීරණය කර ඇති බව, තවද, කොවිඩ් 19 වසංගත තත්ත්වය නිසාත් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍යවල වෙළඳපල මිල අනපේක්ෂිත ලෙස ඉහළයාම නිසාත් ඉදිකිරීම් කටයුතු කරගෙන යාමට බාධාවක් වූ බව හා ව්‍යාපෘතියේ ඉදිරි කටයුතු හැකි ඉක්මනින් ආරම්භ කිරීමට කටයුතු කරන බව.

ව්‍යාපෘතියේ ඉදිරි කටයුතු හැකි ඉක්මනින් ආරම්භ කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.4 අනාර්ථික ගනු දෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අංක 1702/5 හා 2011 අප්‍රේල් 20 දිනැති අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ 05 වන උපලේඛනය ප්‍රකාරව, ආයුර්වේද කොමසාරිස් නිකුත් කරන සහතිකයක් මත ආයුර්වේද සංස්ථාවට පමණක් රේගු තීරුබදු නිදහස් ආනයන යටතේ සංස්ථා

මේ වන විට ආනයනික වියළි සහ රස ඖෂධ හා තෙල් වර්ග සෘජුව ආනයනය කිරීමට කටයුතු කරමින් සිටින බව, විදේශ විනිමය ගැටළු සහ සැපයුම්කරුවන්ගේ ගෙවීම් කොන්දේසි හේතුවෙන් ගැටළුකාරී

ඖෂධ නිෂ්පාදනය සඳහා සාපේක්ෂව අඩු පිරිවැයක් යටතේ තත්ත්වයෙන් උසස් අමුද්‍රව්‍ය සපයාගැනීමට සෑම අවස්ථාවකදීම උත්සාහ දැරිය යුතුය.

නිෂ්පාදන සඳහා තලතෙල් ඇතුළු ඔසු අමුද්‍රව්‍ය කිහිපයක් සෘජුව ආනයනය කිරීමට හැකියාව තිබුණු නමුත් එසේ කටයුතු නොකර තලතෙල් ආනයනය කර සැපයීම් කරන පෞද්ගලික සැපයුම්කරුවන්ගෙන් සාපේක්ෂව වැඩි මිලට තලතෙල් මිලදී ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව 2018 වර්ෂයේ සිට 2021 වර්ෂය දක්වා කාල පරිච්ඡේදය තුළදී සංස්ථාව රු.153,353,412 ක තලතෙල් මිලදී ගෙන තිබුණි.

තත්ත්වයක් මතුව ඇති බව, කඩිනම් අවශ්‍යතාවය සලකා දේශීය වෙලඳපලින් තරඟකාරී මිල ගණන් යටතේ මිලදීගැනීමට සිදුවන අවස්ථාද පවතින බව හා තලතෙල් ආනයනය කිරීම පිළිබඳව විශේෂ අවධානය යොමුකර කටයුතු කරන බව.

(ආ) සංස්ථාව විසින් අවස්ථා 120 කදී රු.1,534,490 ක් වටිනා ඖෂධ නොමිලේ නිකුත් කර ඒවායේ පිරිවැය රු.579,069 ක් පරිත්‍යාග ලෙස විකුණුම් හා බෙදාහැරීම් වියදම් යටතේ දක්වා තිබුණි. 2019 ජූලි 08 දිනැති අංක 13406 දරන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණය අනුව විෂයභාර අමාත්‍යවරයාගේ ඉල්ලීමට හැර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා නොගත් රු.10,000 ට වැඩි පරිත්‍යාගවලට අදාළ මුදල් අදාළ නිලධාරීන්ගෙන් අය කළ යුතු වුවද, අවස්ථා 14 කදී රු.10,000 ඉක්මවූ රු.681,680 ක පරිත්‍යාග සම්බන්ධයෙන් එපරිදි කටයුතු කර නොතිබුණි.

නිෂ්පාදිත ඖෂධ පරිත්‍යාග කිරීම සඳහා ඒ ඒ අවස්ථාවේදී අනුමැතිය ලබා ගන්නා බව, අවස්ථා කිහිපයකදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගැනීමට නොහැකිවී ඇති බව, මේ සම්බන්ධව විශේෂ අවධානය යොමුකර පරිත්‍යාග සම්බන්ධව කටයුතු කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳව මාර්ගෝපදේශ පිළියෙල කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගෙන ඇති බව හා ඉදිරියේදී ඒ අනුව කටයුතු කිරීමට පියවර ගෙන ඇති බව.

නිසි පරිදි සැලසුම් කළ අලෙවි ප්‍රවර්ධන වැඩ සටහන් වෙනුවෙන් හැර විකිණීම සඳහා නිෂ්පාදිත ඖෂධ නිලධාරීන්ගේ පුද්ගලික තීරණ මත පුණ්‍ය කටයුතු සඳහා හා පරිත්‍යාග ලෙස නොමිලේ නිකුත් නොකළ යුතුය. විකිණීමෙන් හැර වෙනත් ඕනෑම මාර්ගයකින් සිදු කෙරෙන ඖෂධ බැහැර කිරීම් සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කළ යුතු නිසි ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය. එවැනි බැහැර කිරීම්වලට අදාළ නිර්දේශයන්, අනුමැතීන් හා අධීක්ෂණයන් නිශ්චිතව දැක්වෙන පරිදි ලේඛන හා පොත්පත් පවත්වා ගත යුතුය.

3.5 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා තලතෙල් සැපයුම්කරුවන් 20 දෙනෙකුගෙන් මිල ගණන් කැඳවූ බවට සටහන් යොදා තිබුණු නමුත් ඒ බව සනාථ කළ හැකි ලිඛිත සාක්ෂි විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් නොකෙරුණි. 2020 වර්ෂයේ අවස්ථා 04 කදී මිල ගණන් කැඳවා සැපයුම්කරුවන් 03

අදහස් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

දෙනෙකුගෙන් විවිධ මිල ගණන් 05 ක් යටතේ රු.35,277,148 කට තලතෙල් කිලෝ ග්‍රෑම් 71,660.5 ක්ද 2021 වර්ෂයේ අවස්ථා 03 කදී මිල ගණන් කැඳවා සැපයුම්කරුවන් 02 දෙනෙකුගෙන් විවිධ මිල ගණන් 05 ක් යටතේ රු.58,458,394 කට තලතෙල් කිලෝ ග්‍රෑම් 86,590.5 ක්ද මිලදී ගෙන තිබුණි. ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ විධිවිධානවලට පටහැනිව විධිමත් පරිදි ප්‍රතිග්‍රහණ ලිපි නිකුත් නොකිරීම, කාර්යය සාධන ඇප මුදල් ලබා නොගැනීම හා කිසිදු සැපයුම්කරුවකු සමඟ ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබීම වැනි අවිධිමත් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රමවේදයන් යටතේ එම මිලදී ගැනීම් සිදුකර තිබුණි. සැපයුම්කරුවන් සමඟ විධිමත් ගිවිසුම්වලට එළඹ නොතිබීමෙන් එකඟ වූ පරිදි තොග නොසැපයීම, තොග ප්‍රමාදය, සැපයීම පැහැර හැරීම හා මිල වැඩි කිරීම යනාදී හේතූන් මත අවස්ථා කිහිපයකදීම නිෂ්පාදනය ප්‍රමාදවීම හා ඇනහිටීම සිදුව තිබුණු නමුත් අදාළ සැපයුම්කරුවන්ට එරෙහිව නීත්‍යානුකූලව කටයුතු කිරීමට සංස්ථාවට නොහැකිව තිබුණු අතර අසාදු ලේඛනගත කළ යුතු එවැනි සැපයුම්කරුවන් වෙත නැවත ටෙන්ඩර් ප්‍රදානය කර තිබුණි.

(ආ) ලංසු විවෘත කිරීමේ කමිටුව ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් විධිමත්ව පත්කර නොතිබීම, නියමිත වේලාව පසුව ටෙන්ඩරය විවෘත කර තිබීම, නියමිත වේලාවෙන් පසුව ලැබුණු ටෙන්ඩර් අයදුම්පත් 05 ක් භාරගැනීම, විධිමත්ව ලංසු විවෘත කිරීමේ වාර්තා පවත්වා නොතිබීම, සැපයුම්කරුවන් 04 දෙනෙකුගෙන් ප්‍රමාණවත් ලංසු සුරක්ෂණ ලබාගෙන නොතිබීම, අසම්පූර්ණ ලංසු අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කර තිබුණු සැපයුම්කරුවෙකුට කාර්යයසාධන ඇපකරයද නොමැතිව කොන්ත්‍රාත්ත වටිනාකම රු.2,511,343 ක් වූ ටෙන්ඩර් ප්‍රදානය කර තිබීම, සැපයුම්කරුවන් තිදෙනෙකුගෙන් ප්‍රමාදවී කාර්යයසාධන ඇපකර ලබා ගෙන තිබීම, ටෙන්ඩර් වටිනාකම් සම්බන්ධයෙන් සැපයුම්කරුවන් සමඟ විධිමත් ගිවිසුම් අත්සන් කර නොතිබීම යන අඩුපාඩු පැවති බව වැඩපත් වර්ග 28 කට අදාළ අමු ඔෂම මිලදී ගැනීමට අදාළ රු.22,268,024 ක් වූ ප්‍රසම්පාදනය සම්බන්ධයෙන් සිදුකළ විගණන පරීක්ෂණයේදී නිරීක්ෂණය විය. තවද විෂය විශේෂඥයින් විසින්

විධිමත් ලෙස මිල ගණන් විවෘත කරන බව, ඉදිරියේදී විධිමත්ව ලංසු විවෘත කිරීමේ කමිටු පත්කරන බව, ලංසු විවෘත කිරීමේ ලේඛන විධිමත්ව පවත්වාගෙන යන බව, ටෙන්ඩර් විවෘත කිරීමට නියමිත දිනය විශේෂිත නිවාඩු දිනයක්වීම හෝ වෙනත් හේතුවක් නිසා ටෙන්ඩර් පෙට්ටිය නියමිත වේලාවට මුද්‍රාතබා ඉදිරි ආසන්නතම දිනකදී විවෘත කළ අවස්ථා කිහිපයක් පැවති බව, කොවිඩ් 19 වසංගත තත්ත්වය හා ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් ප්‍රසම්පාදන කටයුතු වඩාත් නම්‍යශීලීව කිරීමට සිදුවූ බව, සැපයුම්කරුවන්ගේ ඉල්ලීම හා ප්‍රසම්පාදන මණ්ඩල අනුමැතිය සහිතව ලංසු සුරක්ෂණ හා කාර්යසාධන ඇපකර ප්‍රමාදවී ලබාගැනීමට හෝ එම ඇපකර

-එම-

පිළියෙළ කරන පිරිවැය ඇස්තමේන්තුවක් පදනම් කර ගෙන මිල ගණන් සැසඳීමක් සිදුකරමින් මිල ගණන් ඇගයීම් කර නොතිබීම හා වැඩපත්වල අඩංගු ඖෂධ වර්ගවල කේවල මිල ගණන් අනුව ඇගයීම් නොකර වැඩපතේ මිල එකතුව ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සසඳා තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව විසින් ඇගයීම් කර තිබීම හේතුවෙන් ඇතැම් වැඩපත්වල ඖෂධ සැපයුම් මිල ගණන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 25 සිට සියයට 118 දක්වා වැඩිවී තිබුණු බවද නිරීක්ෂණය විය.

ලබානොගෙන අත්‍යාවශ්‍ය ඖෂධ අමුද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමට සිදුවූ බව, වැඩි වටිනාකම් සහිත ප්‍රසම්පාදන කටයුතු වලදී හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම ගිවිසුම්ගත වීමට කටයුතු කර ඇති බව, වැඩපත් සඳහා මිලගණන් කැඳවීමේදී ඖෂධ අමුද්‍රව්‍ය වෙන් වෙන් වශයෙන් මිල ගණන් කැඳවීම ප්‍රායෝගික නොවන බව, සියලු අමුද්‍රව්‍ය එකම සැපයුම්කරුවකු වෙතින් මිලදී ගැනීම නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට පහසුවක් බව හා ප්‍රවාහන හා සැපයුම් ගැටළු නිසා ඖෂධ අමුද්‍රව්‍යවල මිල වැඩිවූ බව.

3.6 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) විවිධ සම්බන්ධතා මත පූර්ව නිශ්චිත පුද්ගලයින් තනතුරුවලට පත් කර ගැනීම සඳහා බඳවා ගැනීමේ පටිපාටි සහ සම්මුඛ පරීක්ෂණ පරිසරය වෙනස් කිරීම, ඇතැම් තනතුරුවලට බඳවා ගැනීමෙන් පසු වෙනත් තනතුරුවලට පත්කිරීම් සිදු කිරීම, ඒ ඒ තනතුරුවලට අයත් රාජකාරි සඳහා දුරාවලිය නොසලකා වගකීම් පැවරීම හෝ නොපැවරීම සම්බන්ධ තීරණ ගෙන තිබීම, කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් පරීක්ෂණ නොපවත්වා ශ්‍රේණි උසස්වීම් හා වැටුප් වර්ධක ලබාදීම යනාදී වූ අඩුපාඩු සංස්ථාවේ මානව සම්පත් කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් පැවති බව නියැදි විගණන පරීක්ෂණවලදී අනාවරණය විය.</p>	<p>පූර්ව නිශ්චිත පුද්ගලයන් තනතුරට බඳවාගැනීමක් හෝ සම්මුඛ පරීක්ෂණ පරිසරයන් වෙනස් කිරීමක් සිදුකර නොමැති බව, ප්‍රාථමික සේවා ගණයන්ට බඳවාගෙන තිබුණු ඇතැම් සේවකයන් කළමනාකරණ සහකාර තනතුරුවලට අදාළ රාජකාරිමය කටයුතුවල යොදවා තිබුණු අවස්ථා පැවති බව, මේ වන විට එම සේවකයින් නිත්‍ය තනතුරේ රාජකාරි සඳහා පමණක් සේවයේ යොදවා ඇති බව හා කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් පරීක්ෂණ පැවැත්වීම සම්බන්ධයෙන් අවසාන තීරණයන් ගෙන ඇති බව.</p>	<p>සියළුම පත්කිරීම් අදාළ බඳවා ගැනීමේ පරිපාටිවලට අනුකූලව හා විනිවිදභාවය ආරක්ෂා වන පදිපි සිදු කළ යුතුය. නියමිත කාලසීමාවන් තුළ කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් පරීක්ෂණ පැවැත්වීමටත්, නියමිත පරිපාටි අනුව පමණක් උසස්වීම් ලබා දීමටත්, නිසි පරිදි තනතුරුවලට අදාළ වගකීම් හා බලතල පැවරීමටත් කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) 2018 වර්ෂයේදී කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සේවා ගණ 09 ක් යටතේ සංස්ථාව සඳහා සංශෝධිත බඳවාගැනීම් පටිපාටියක් අනුමත කර තිබුණු නමුත් එම සේවා ගණ යටතට අයත් තනතුරුවලට බඳවාගන්නා ලද සියළුම නිලධාරීන්ට බඳවාගැනීම් පටිපාටියේ සඳහන් පරිදි කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාගයක් පැවැත්වීමකින් තොරව සේවයේ ස්ථිර කර තිබුණි.</p>	<p>සංස්ථාව ආරම්භයේ සිට මේ දක්වා කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාග පවත්වා නොමැති බව, මේ දක්වා සේවයේ ස්ථිර කිරීම් කර ඇත්තේ අදාළ කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාග පැවැත්වීමෙන් තොරව බව, විධිමත්ව කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාග පැවැත්වීමට අවශ්‍ය මූලික කටයුතු සිදුකර ඇති බව හා කාර්යමණ්ඩලයේ ප්‍රමාණය, සේවා ගණයන් යනාදිය</p>	<p>අදාළ බඳවාගැනීමේ පටිපාටි අනුව කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාග නිසි පරිදි පැවැත්වීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>

සලකා බලා ඒ පිළිබඳ විශේෂඥ ආයතනයක සේවය ලබාගැනීමට කටයුතු කරන බව.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 නිරසාර සංවර්ධන අරමුණු

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

නිරසාර සංවර්ධනය පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ වසර 2030 “නායාය පත්‍රය” ප්‍රකාරව සෑම රාජ්‍ය ආයතනයක් විසින්ම කටයුතු කළ යුතුව පවතින නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව සංස්ථාව තම විෂය පථය යටතට ගැනෙන කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් කෙසේ ක්‍රියාත්මක විය යුතුද යන්න පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් අවබෝධයකින් කටයුතු කර නොතිබුණි. ඒ අනුව එක්සත් ජාතීන්ගේ වසර 2030 නායාය පත්‍රය ප්‍රකාරව ආයතනයේ කාර්යයන්ට සම්බන්ධ නිරසාර සංවර්ධන අරමුණු, ඉලක්ක හා එම ඉලක්ක කරා ළඟා විය යුතු සන්ධිස්ථානයන්ද ඉලක්ක මත ළඟාවීම් මැන බැලීම සඳහා වන දර්ශකයන්ද හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

සංස්ථාවේ කාර්යභාරයට අදාළ නිරසාර සංවර්ධන අරමුණු, ඉලක්ක හා එම ඉලක්ක ලඟාකරගැනීම සම්බන්ධව හා ආයතනික ඉලක්ක ලඟාකර ගැනීමේ දර්ශක සම්බන්ධවද විශේෂ අවධානය යොමුකරමින් ඉදිරි කටයුතු සිදුකරන බව, 2022-2026 කාලසීමාවට අදාළ ආයතනික සැලැස්ම හා 2022 වර්ෂයට අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී මේ සම්බන්ධව අවධානය යොමුකළ බව හා 2023-2027 ආයතනික සැලැස්ම හා 2023 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළියෙල කිරීමේදීද මේ පිළිබඳව අවධානය යොමුකරන බව.

නිරසාර සංවර්ධන අරමුණු ලඟාකර ගැනීමට අදාළව ඉලක්ක, දර්ශක හඳුනා ගැනීමට හා ප්‍රගතිය මිණුම් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.